

**PAVYZDINIS PATIKROS LAPAS DĖL VALSTYBĖS PAGALBOS IR DE MINIMIS PAGALBOS
BUVIMO AR NEBUVIMO**

(Data)

(Pildoma priemonės veiklai ar poveiklei vertinti)

Priemonės veiklos ar poveiklės numeris	E.1.3.2. 2; C.1.4.5 5
Priemonės veiklos ar poveiklės pavadinimas	E.1.3.2. 2 „Remti misijomis grįstų mokslo ir inovacijų programų įgyvendinimą sumaniosios specializacijos srityse“ C.1.4.5 5 „IRT kompetencijų centro sukūrimas“
Už priemonę atsakinga` ministerija (-os) (paramos (pagalbos) teikėjas)	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija
Pagal priemonės veiklą ar poveiklę numatytos remti veiklos	- IRT kompetencijų centro įkūrimas; - investicijos į kompetencijų centrus; - inovacijų paramos paslaugos; - bendros misijų programos.
Galimi pareiškėjai (partneriai) pagal priemonę ar poveiklę	Galimas pareiškėjas – viešojo įstaiga Inovacijų agentūra. Galimi partneriai – Inovacijų agentūros teikiamo projekto partneriais bus konkurso būdu atrinkti konsorciukai (kiekvienoje MTI patvirtintoje temoje po vieną konsorciuką). Konsorciuko narių sudėtis, komunikacijos tarp narių planas, projekto rizikų valdymas, kiekvieno nario funkcijos, teisės, atsakomybės ir pareigos, bendrai sukurtos intelektinės nuosavybės valdymas ir pasidalijimas, pagal poreikį naujų narių įtraukimas (išstojimas) ir kt. privalės būti numatyti Konsorciuko sutartyje. Konsorciuko nariai, kaip lygiaverčiai partneriai, atsižvelgiant į jiems priskirtas vykdyti projekto veiklas, taip pat galės gauti finansavimą projekto veikloms vykdyti. Konsorciuko sudėčiai keliama šie reikalavimai: - Bent 2 valstybinės MSI, turinčios išteklius ir potencialą užtikrinti aukšto tarptautinio lygio MTEP veiklą. - Bent 2 įmonės (savarankiškos viena kitos atžvilgiu, kaip tai apibrėžia Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymas)¹, deklaruojančios MTEP išlaidas, vykdančios projekto veiklas ir galinčios prisidėti prie konsorciuko MTEP veiklos rezultatų. - Papildomai prie jau įvardintų privalomos sudėties Konsorciuko narių, galimi ir kiti nariai, tai mokslo ir technologijų verslo parkai, ligoninės, klasteriai, verslo asociacijos, nevyriausybinių organizacijų (toliau – NVO) ar kt. juridiniai asmenys, kurių reikia konkrečioms veikloms projekto uždaviniams pasiekti.

¹ Konsorciukai nariai negali būti tarpusavyje susiję privatus juridiniai asmenys

I. Valstybės pagalbos požymių identifikavimas pagal priemonės veiklą ar poveiklę (projektą), vykdančias remtinas veiklas ²			
1.	Ar finansavimą tiesiogiai ar netiesiogiai numatoma teikti ūkio subjektams (-ui) ūkinei veiklai vykdyti?	☒ Taip	☐ Ne
Ūkio subjektai – įmonės, jų junginiai (asociacijos, susivienijimai, konsorciškai ir pan.), įstaigos ar organizacijos, ar kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie vykdo ar gali vykdyti ūkinę veiklą Lietuvos Respublikoje arba kurių veiksmai daro įtaką ar ketinimai, jeigu būtų įgyvendinti, galėtų daryti įtaką ūkinei veiklai Lietuvos Respublikoje. Lietuvos Respublikoje viešojo administravimo subjektai laikomi ūkio subjektais, jeigu jie vykdo ūkinę veiklą. Vertinant, ar subjektas yra priskiriamas ūkio subjektui, jo statusas neturi lemiamos reikšmės; vertinant, ar subjektas yra įsteigtas siekti pelno, esminis kriterijus – ar vykdoma (numatoma vykdyti) veikla yra priskiriama ūkinei veiklai. Subjektas, vykdančias tiek ekonominę, tiek neekonominę veiklą, turi būti laikomas ūkio subjektu tik ekonominės veiklos atžvilgiu. Ūkinė veikla – visokia gamybinė, komercinė, finansinė ar profesinė veikla, susijusi su prekių (paslaugų) pirkimu ar pardavimu, išskyrus atvejus, kai fiziniai asmenys prekę (paslaugą) įsigyja asmeniniams ir namų ūkio poreikiams tenkinti. Teikiant finansavimą infrastruktūros objektams ir (arba) įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, ūkinė veikla turi būti vertinama 3 lygmenimis: • statytojo ir (arba) savininko; • valdytojo; • galutinio naudotojo (galutinio naudos gavėjo – GNG). Ūkine veikla nėra laikoma valstybės veikla „vykdančios valdžios įgaliojimus“³ arba valstybės sektoriaus subjektų, veikiančių „kaip valdžios institucijos“⁴, veikla. Jeigu valstybės sektoriaus subjektas vykdo ūkinę veiklą, kuri gali būti atskirta nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, tai subjektas, vykdydamas tą veiklą, veikia kaip ūkio subjektas. O jeigu tos ūkinės veiklos negalima atskirti nuo valdžios įgaliojimų vykdymo, visa to subjekto vykdoma veikla yra su tų valdžios įgaliojimų vykdymu susijusi veikla, todėl nepatenka į ūkio subjekto sąvokos taikymo sritį. Tokioms veikloms priskiriamų veiklų pavyzdžiai (šis sąrašas nėra baigtinis): a) kariuomenė arba policija; b) oro navigacijos sauga ir kontrolė; c) jūrų eismo kontrolė ir sauga; d) kovos su tarša priežiūra; e) laisvės atėmimo nuosprendžių organizavimas, finansavimas ir vykdymas; f) viešiesiems tikslams naudoti skirtų duomenų rinkimas remiantis teisės aktuose atitinkamiems ūkio subjektams nustatytu įpareigojimu atskleisti tokius duomenis. Ūkine veikla gali būti nelaikoma dalis veiklų socialinės apsaugos, sveikatos priežiūros, kultūros, švietimo ir mokslinių tyrimų sektoriuose, kaip apibūdinta Komisijos pranešime dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 straipsnio 1 dalyje vartojamos valstybės pagalbos sąvokos (2016/C 262/01). Taip pat ūkine veikla nėra laikoma viešos infrastruktūros objektų, neskirtų ūkinei veiklai vykdyti, statyba.			
Pasirinkimo pagrindimas			

² Vertinant valstybės pagalbos kriterijus vadovaujamasi Europos Komisijos pranešimu dėl valstybės pagalbos sąvokos ir teismų praktika (angl. Commission Notice on the notion of State aid pursuant to Article 107(1) TFEU, jei taikoma).

³ Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1987 m. birželio 16 d. Teisingumo Teismo sprendimo Komisija prieš Italiją, 118/85, ECLI:EU:C:1987:283, 7 ir 8 punktuose, kuriuose nurodyta, kad įgyvendamos joms priskirtos įgaliojimus valstybės institucijos gali įgyvendinti tiek valstybinės valdžios funkcijas, tiek užsiimti ūkine-komercine veikla įgyvendindamos ūkio subjekto funkcijas.

⁴ Plačiau su šia sąvoka galima susipažinti 1988 m. gegužės 4 d. Teisingumo Teismo sprendimo Bodson, 30/87, ECLI:EU:C:1988:225, 18 punkte.

Neekonominei veiklai priskiriamos šios MSI, universiteto ligoninė ar mokslo ir technologijų parkas, kurių dalininkas yra valstybė, pagal Aprašą vykdomos veiklos:

- Bendros misijų programos;
- IRT kompetencijų centro įkūrimas;
- investicijos į kompetencijų centrus.

Bendrose misijų programose finansuojama nurodytų konsorciumo narių (MSI, universiteto ligoninė ar mokslo ir technologijų parkas) MTEP veika vertinama yra neekonominio pobūdžio, kadangi jie vykdo nepriklausomus MTEP, nurodytus Komisijos komunikato Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemos (2014/C 198/01) (toliau – Komunikatas) 19 straipsnio a dalyje „nepriklausomi MTEP, siekiant daugiau žinių ir geresnio suvokimo, įskaitant bendradarbiaujant atliekamus MTEP“. Veiksmingas bendradarbiavimas suprantamas kaip nurodyta to paties komunikato 15 straipsnio h dalyje.

Konsorciumo narių (MSI, universiteto ligoninė ar mokslo ir technologijų parkas) investicijų į kompetencijos centrus veikla vertinama kaip neekonominio pobūdžio, jei kuriama MTEP infrastruktūra bus naudojama neekonominė veiklai vykdyti, kaip ji apibrėžta Komisijos komunikato Valstybės pagalbos moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms sistemos (2014/C 198/01) (toliau – Komunikatas) 19 straipsnyje.

Ekonominei veiklai priskiriamos šios įmonių pagal Aprašą vykdomos veiklos:

- Bendros misijų programos;
- Inovacijų paramos paslaugos.

2.	Ar finansavimas iš valstybės išteklių ūkio subjektams (-ui) suteiktų (suteikia) išskirtinę ekonominę naudą, kurios jie (jis) negautų rinkos sąlygomis?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
----	---	--	-----------------------------	--------------------------------------

Išskirtinė ekonominė nauda. Vertinama, ar finansavimas ūkio subjektui teikiamas palankesnėmis sąlygomis, nei jis galėtų gauti rinkoje. Teikiant finansavimą veiklai vykdyti, nauda turi būti vertinama tiek paramą gaunančios subjekto lygmeniu, tiek galutinių naudos gavėjo lygmeniu. Jei finansavimas teikiamas infrastruktūros objektams ar įrangai (ilgalaikiam turtui) įsigyti, finansavimo nauda turi būti vertinama infrastruktūros statytojo (savininko), valdytojo ir galutinio naudos gavėjo lygmeniu. Pavyzdžiui, negrąžintina subsidija, lengvatinė paskola (su mažesnėmis nei rinkoje palūkanų normomis ar kitomis lengvatinėmis sąlygomis), suteikiama neapmokestinama garantija paskolai arba apmokestinama ne rinkos kaina. Išskirtinė nauda ūkio subjektui gali būti suteikta įvairiais būdais. Nėra skirtumo, kokiais būdais teikiama valstybės pagalba – svarbus jos poveikis.

Siekiant nustatyti, ar finansavimas suteikia išskirtinę ekonominę naudą, yra naudojamas privataus rinkos investuotojo principas. Jei įmonė negautų šių lėšų analogiškais sąlygomis privataus kapitalo rinkose, vadinasi, šių lėšų teikimas gali būti valstybės pagalba. Šiuo atveju būtina nustatyti, ar privatus investuotojas investuotų į šią įmonę tokiomis pat sąlygomis, vertindamas tik potencialią savo investicijų grąžą ir neatsižvelgdamas į regioninius ar socialinius veiksnius. Jei privatus investuotojas neinvestuotų į tokią įmonę, vadinasi, suteiktos lėšos gali būti valstybės pagalba.

Jei numatoma, kad finansavimas bus skiriamas ūkio subjekto sąnaudoms, atsiradusioms dėl viešųjų, arba visuotinės ekonominės svarbos, paslaugų įsipareigojimų⁵ valstybei (savivaldybei), padengti, išskirtinės ekonominės naudos buvimas vertinamas pagal *Altmark*⁶ kriterijus. Ūkio subjektui nėra suteikiama išskirtinė ekonominė nauda, jeigu:

⁵ Plačiau žiūrėti čia: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/overview/public_services_en.html.

⁶ Plačiau galima susipažinti [Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2003 m. liepos 24 d. sprendime Altmark, C- 280/00, EU:C:2003:415](#).

- veikla atitinka visuotinės ekonominės svarbos paslaugų požymius⁷, jos užduotys ir įpareigojimai aiškiai apibrėžti; - viešųjų paslaugos išlaidų kompensavimo kriterijai objektyvūs, skaidrūs ir nustatyti iš anksto; - kompensacija neviršija grynujų paslaugos teikimo sąnaudų, įskaitant pagrįstą pelną (t. y. kompensuojama nepermokant); ir - viešosios paslaugos įsigyjamos ir kompensacija skiriama įgyvendinant viešojo pirkimo konkurso procedūrą arba, jei viešasis pirkimas nėra rengiamas, įmonės, kuriai patikėta teikti visuotinės ekonominės svarbos paslaugas, išlaidos kompensuojamos pagal įprastos gerai valdomos įmonės patiriamas išlaidas.				
Pasirinkimo pagrindimas				
Atsižvelgiant į tai, kad pagal Aprašą bus finansuojama ekonominė įmonių veikla, vertinama kad joms gali būti suteikta išskirtinė ekonominė nauda.				
MSI, universiteto ligoninių ir mokslo ir technologijų parkų pagal Aprašą finansuojama veikla šiuo aspektu nevertinama, nes yra vertinama kaip neekonominė.				
3.	Ar finansavimą numatoma teikti (jis teikiamas) tam tikroms pasirinktoms prekėms gaminti ar paslaugoms teikti arba tam tikriems pasirinktiems ūkio subjektams (-ui), t. y. ar finansavimo priemonė yra selektyvaus pobūdžio?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
Pasirinktinis finansavimo priemonės taikymas (selektyvumas). Pasirinktinai taikomos finansavimo priemonės – tai priemonės, kurios yra skirtos tam tikro regiono plėtrai (tame regione esantiems ūkio subjektams), atskiroms veiklos rūšims paremti (finansavimo ir (arba) galutiniai naudos gavėjai – atskiros sektoriaus ūkio subjektai) arba tam tikriems tikslams įgyvendinti (finansavimo ir (arba) galutiniai naudos gavėjai gali būti mažos ar vidutinės įmonės, naujos įmonės, tam tikrus projektus įgyvendinantys ūkio subjektai ir pan.). Šis kriterijus tenkinamas, kai, vertinant projekto įgyvendinimo planus, tam tikrų ūkio subjektų projekto įgyvendinimo planai įvertinami geriau ir dėl to gauna finansavimą (skirtingai nuo blogiau įvertintų), o institucijos, sprendamos dėl finansavimo skyrimo, naudojasi turima diskrecijos teise.				
Pasirinkimo pagrindimas				
Priemonė vertinama kaip selektyvi, nes bus finansuojama atrinktų konsorcių veikla konkrečiose Misijų programų temose.				
4.	Ar finansavimas gali iškraipyti konkurenciją ir veikti prekybą tarp ES šalių?	☒ Taip	☐ Ne	☐ Nevertinama
Poveikis konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių. Siekiant įvertinti, ar suteiktas finansavimas daro poveikį konkurencijai ir prekybai tarp ES šalių, būtina nustatyti finansavimo gavėjo (galutinio naudos gavėjo) teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių rinką, žinoti, ar rinka yra liberalizuota ir joje vyksta konkurencija. Pats faktas, kad ūkio subjekto konkurencinė padėtis, palyginti su kitais konkuruojančiais ūkio subjektais, pagerėja jam gavus ekonominės naudos, kurios jis nebūtų gavęs įprastomis verslo sąlygomis, rodo, kad konkurencija gali būti iškreipta. Jei finansavimas yra teikiamas vietinio pobūdžio veiklai paremti (pavyzdžiui, kirpyklai, kurios klientai yra tik miestelio gyventojai), šis finansavimas paprastai neveikia prekybos tarp šalių. Tačiau būtina žinoti, kad finansavimas ūkio subjektui gali veikti prekybą tarp šalių ir tais atvejais, kai konkretus ūkio subjektas				

⁷ Komisijos komunikatas dėl Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklių taikymo kompensacijai už visuotinės ekonominės svarbos paslaugų teikimą (2012/C 8/02).

neeksportuoja savo teikiamų paslaugų ar gaminamų prekių. Gali pakakti fakto, kad nagrinėjamomis paslaugomis ar prekėmis apskritai prekiaujama su ES šalimis.
Pasirinkimo pagrindimas
Atsižvelgiant į tai, kad pagal Aprašą bus finansuojama ekonominė įmonių veikla, vertinama kad finansavimas gali iškraipyti konkurenciją MSI, universiteto ligoninių ir mokslo ir technologijų parkų pagal Aprašą finansuojama veikla šiuo aspektu nevertinama, nes yra vertinama kaip neekonominė.
II. Išvados dėl valstybės pagalbos (ne)buvo <i>Pažymimas vienas langelis. Pagrįstais atvejais, kai neįmanoma ar netikslinga rengti atskirų projektų finansavimo aprašų skirtingomis sąlygomis, gali būti pažymėtas ne vienas langelis. Tokiu atveju pastabose paaiškinama, kokioms sąlygoms esant ir (ar) kuriai daliai veiklų taikomi valstybės pagalbos (ne valstybės pagalbos) reikalavimai.</i>
☒ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę projektui nebus (nėra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai), taikoma mokslo ir studijų institucijų veikloms: ☒ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę projektui bus (yra) teikiama valstybės pagalba (žymima, jei į visus I dalies klausimus atsakyta teigiamai) ☐ Pagal priemonės veiklą ar poveiklę remtinio projekto veiklos nebus laikomos valstybės pagalba, tačiau ja gali tapti (žymima, jei į nors vieną I dalies klausimą atsakyta neigiamai, tačiau pastabose nurodyta, kad tam tikrus aspektus reikia nuolat stebėti dėl rizikos finansavimui tapti valstybės arba <i>de minimis</i> pagalba). Pagrindžiant pasirinkimą nurodomi tolesni veiksmai ir numatomos rizikos valdymo priemonės.
Pasirinkimo pagrindimas
Kai projekto veiklą - Investicijos į kompetencijos centrus (pagal Aprašo 2.9.1.1 ir 2.9.1.2 papunkčius) vykdys MSI, universiteto ligoninė ar mokslo ir technologijų parkas, kurių dalininkas yra valstybė, ir joje vykdys neekonominę veiklą, valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje ir de minimis pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, nurodytiems konsorciūmų nariams neteikiama. Jei tokioje MTEP infrastruktūroje planuojama ir ekonominė veikla, ji turi tenkinti Komunikato 20 p. sąlygas.
Kai projekto veiklą - Bendros misijų programos (pagal Aprašo 2.9.2 papunktį) vykdys MSI, universiteto ligoninė ar mokslo ir technologijų parkas kurios dalininkas yra valstybė, valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje ir de minimis pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, nurodytiems konsorciūmų nariams neteikiama.
Kai Aprašo 2.9.1.3 ir 2.9.2 papunkčiuose nurodytas veiklas (Inovacijų paramos paslaugos ir Bendros misijų programos) vykdo įmonės, teikiamas finansavimas yra valstybės pagalba, jei projekte vykdomos veiklos atitinka Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje nustatytus valstybės pagalbos kriterijus.

 (vertintojo pareigos, vardas, pavardė)

 (parašas)

